

Az Európai Unió jelenlegi formájában nem kötheti meg egyedül a szabadkereskedelmi megállapodást Szingapúrral

A megállapodásnak a közvetlen befektetéseken kívüli külföldi befektetésekre, valamint a befektetők és az államok között vitarendezésre vonatkozó rendelkezései nem az Unió kizárólagos hatáskörébe tartoznak, ezért a megállapodás a jelen helyzetben nem köthető meg a tagállamok részvétele nélkül

Az Európai Unió és Szingapúr 2013. szeptember 20-án parafálta a szabadkereskedelmi megállapodás szövegét. Ez az egyik első „új generációs” kétoldalú szabadkereskedelmi megállapodás, nevezetesen olyan kereskedelmi megállapodás, amely – a vámok, valamint az áru- és szolgáltatáskereskedelmet érintő, nem vámjellegű akadályok csökkentésére irányuló, hagyományos rendelkezéseken kívül – a kereskedelemmel kapcsolatos különböző területekre vonatkozó rendelkezéseket is tartalmaz, mint például a szellemi tulajdonjog védelme, beruházások, közbeszerzés, verseny és fenntartható fejlődés.

A Bizottság vélemény iránti kérelemmel fordult a Bírósághoz annak meghatározása céljából, hogy az Unió kizárólagos hatáskörrel rendelkezik-e a tervezett megállapodás egyedül történő aláírására és megkötésére. A Bizottság és a Parlament szerint igen. A Tanács és a Bíróság elé észrevételeket terjesztő valamennyi tagállam¹ kormánya viszont azt állítja, hogy az Unió nem kötheti meg egyedül a megállapodást, mivel annak bizonyos részei az Unió és a tagállamok között megosztott hatáskörbe, sőt a tagállamok kizárólagos hatáskörébe tartoznak.

A Bíróság a mai napon adott véleményében – annak pontosítását követően, hogy a vélemény mindössze az Unió kizárólagos hatáskörére vagy annak hiányára vonatkozik, és nem a megállapodás tartalmának az uniós joggal való összeegyeztethetőségére – megállapítja, hogy **az Európai Unió jelenlegi formájában nem kötheti meg egyedül a szabadkereskedelmi megállapodást Szingapúrral**, mivel annak bizonyos tervezett rendelkezései az Unió és a tagállamok között megosztott hatáskörbe tartoznak. Ebből következően a **szabadkereskedelmi megállapodást a jelen helyzetben az Unió és a tagállamok csak együttesen eljárva köthetik meg Szingapúrral**.

A Bíróság konkrétan kimondja, hogy **az Unió kizárólagos hatáskörrel rendelkezik a megállapodás alábbi területekre vonatkozó részei tekintetében:**

- az uniós és a szingapúri piacra jutás az áruk és a szolgáltatások tekintetében (ideértve az összes szállítási szolgáltatást²), valamint a közbeszerzés és a nem fosszilis és fenntartható energiaforrásokból származó energiatermelés ágazatában;
- a szingapúri állampolgárok Unióban eszközölt (és fordítva) külföldi közvetlen befektetéseinek védelmére vonatkozó rendelkezések;

¹ Belgium, Horvátország, Észtország és Svédország kivételével valamennyi tagállam terjesztett elő írásbeli észrevételeket. Belgium ugyanakkor részt vett a tárgyaláson és ismertette szóbeli észrevételeit.

² A tengeri szállítást, a vasúti szállítást és a közúti szállítást illetően a Bíróság egyaránt úgy ítéli meg, hogy a tervezett megállapodásban ezzel kapcsolatban szereplő kötelezettségvállalások oly módon érintik az uniós rendeleteket vagy változtatják meg azok alkalmazási körét, hogy az EUMSZ 3. cikk (2) bekezdésének megfelelően az Unió kizárólagos hatáskörrel bír e kötelezettségvállalások jóváhagyására.

- a szellemi tulajdonjogokra vonatkozó rendelkezések;
- a versenyellenes magatartások elleni küzdelemre, valamint az összefonódások, a monopóliumok és a támogatások korlátozására irányuló rendelkezések;
- a fenntartható fejlődésre vonatkozó rendelkezések (a Bíróság megállapítja, hogy a fenntartható fejlődés ezentúl az Unió közös kereskedelempolitikájának szerves része, és hogy a tervezett megállapodás az Unió és Szingapúr közötti kereskedelmi kapcsolatok liberalizálását azon feltételhez köti, hogy a felek tiszteletben tartják a munkavállalók szociális védelme és a környezetvédelem területén fennálló nemzetközi kötelezettségvállalásaikat);
- az információcserére, valamint az értesítési, ellenőrzési, együttműködési, közvetítési, átláthatósági és felek közötti vitarendezési kötelezettségre vonatkozó szabályok, kivéve ha e szabályok a közvetlen befektetéseken kívüli külföldi befektetésekkal kapcsolatosak.

A Bíróság szerint végeredményben **a megállapodásnak csak két területén nem rendelkezik az Unió kizárólagos hatáskörrel**, nevezetesen **a közvetlen befektetéseken kívüli külföldi befektetések** területe (az ún. portfólióbefektetések, amelyekre a vállalkozás irányítása és ellenőrzése befolyásolásának szándéka nélkül kerül sor), valamint **a befektetők és az államok közötti jogviták rendezésére** vonatkozó szabályozás.

Ahhoz, hogy az Unió kizárólagos hatáskörrel rendelkezzen a közvetlen befektetéseken kívüli külföldi befektetések területén, a megállapodás megkötésének érintenie kell az uniós jogi aktusokat, vagy meg kell változtatnia azok alkalmazási körét. Mivel nem ez az eset áll fenn, a Bíróság azt a következtetést vonja le, hogy az Unió nem rendelkezik kizárólagos hatáskörrel. Ezzel szemben a tagállamokkal megosztott hatáskörrel rendelkezik. Ugyanezen következtetés érvényes a közvetlen befektetéseken kívüli külföldi befektetésekkal kapcsolatos információcserére, valamint az értesítési, ellenőrzési, együttműködési, közvetítési, átláthatósági és a felek közötti vitarendezési kötelezettségre vonatkozó szabályokra is (lásd fentebb).

A befektetők és az államok közötti vitarendezési szabályok szintén az Unió és a tagállamok között megosztott hatáskörbe tartoznak. Az ilyen szabályozást ugyanis, amely kivonja a jogvitákat a tagállamok bíróságainak joghatósága alól, nem lehet a tagállamok jóváhagyása nélkül bevezetni.

Ebből következik, hogy a szabadkereskedelmi megállapodást az Unió és a tagállamok csak együttesen eljárva köthetik meg a jelen helyzetben.

EMLÉKEZTETŐ: Egy tagállam, az Európai Parlament, a Tanács vagy a Bizottság kérheti a Bíróság véleményét a tervezett megállapodásnak a Szerződésekkel való összeegyeztethetőségéről vagy az e megállapodás megkötésére vonatkozó hatásköréről. Ha a Bíróság véleménye kedvezőtlen, a tervezett megállapodás csak akkor léphet hatályba, ha azt módosítják, vagy a Szerződéseket felülvizsgálják.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.

A kiadása napján a vélemény [teljes szövege](#) megtalálható a CURIA honlapon

Sajtófelelős: Lehóczki Balázs ☎ (+352) 4303 5499

A vélemény kiadásakor készített képfelvételek elérhetők: „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106